

Wybory do izb rolniczych

- kto jest uprawniony do kandydowania oraz do udziału w głosowaniu?

Na dzień 28 lipca br. Krajowa Rada Izb Rolniczych wyznaczyła datę wyborów do samorządu rolniczego. Wybory mają charakter powszechny. Ponadto wybory te nie są finansowane z budżetu Państwa. Poszczególne Izby Rolnicze muszą same zgromadzić środki, aby przeprowadzić wybory.

Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 1995 roku o izbach rolniczych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1027), czynne i bierne prawo wyborcze w wyborach do walnego zgromadzenia mają członkowie izby, a są nimi z mocy prawa:

- osoby fizyczne i prawne, będące podatnikami podatku rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym,
- osoby fizyczne i prawne, będące podatnikami podatku dochodowego z działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych,
- członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych posiadający w tych spółdzielniach wkłady gruntowe.

Zgodnie z przepisami ustawy podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892 z późn. zm.) ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o podatniku podatku rolnego, należy przez to rozumieć właściciela, posiadacza samoistnego, użytkownika wieczystego lub posiadacza gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów ustawy. Z kolei art. 2 w/w ustawy definiuje gospodarstwo rolne, jako obszar gruntów, sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej.

Z ww. przepisów wynika zatem, że członkami izby rolniczej **uprawnionymi do wzięcia udziału** w wyborach z tytułu uiszczania podatku rolnego, są ci podatnicy podatku rolnego, którzy są właścicielami, posiadaczami lub użytkownikami wieczystymi gospodarstw rolnych, a więc gruntów rolnych o powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy. Podatnicy podatku rolnego, którzy nie spełniają tego wymogu nie mogą być uznani za członków samorządu rolniczego.

W obecnym stanie prawnym małżonkowie są solidarnie zobowiązani do zapłacenia podatku od gruntów stanowiących ich współwłasność, zatem oboje winni znaleźć się na liście uprawnionych. Natomiast w przypadku gruntów stanowiących odrębną własność każdego z małżonków obowiązek podatkowy ciąży wyłącznie na małżonku będącym ich właścicielem. Nie ma zatem możliwości rozciągnięcia odpowiedzialności podatnika za zobowiązanie podatkowe w podatku rolnym na majątek odrębny jego małżonka. W związku z powyższym, warto wcześniej uporządkować te kwestie i sprawdzić, kto widnieje na nakazie podatkowym, gdyż już przy ostatnich wyborach gminy stosowały zasadę, że tylko osoby wyszczególnione na nakazach podatkowych były ujmowane w spisie uprawnionych do głosowania.

Jedynym organem uprawnionym i odpowiedzialnym za **sporządzenie spisu** członków izby rolniczej uprawnionych do udziału w wyborach jest gmina, która sama decyduje – w oparciu o przepisy ustawy i własną ewidencję – kto winien się znaleźć na spisie uprawnionych do

głosowania. W związku z tym wszelkie uwagi w tym zakresie należy kierować do właściwego urzędu gminy. Warto również wcześniej sprawdzić, czy nasze nazwisko figuruje w spisie uprawnionych do głosowania. Spis ten będzie udostępniony wcześniej do wglądu w urzędzie danej gminy.

W przypadku osób prawnych należy pamiętać, że realizują one swoje prawa wyborcze za pośrednictwem przedstawiciela wskazanego przez władze tej osoby, uprawnionego do jej reprezentowania przy czynnościach prawnych.

W wyborach do samorządu rolniczego, okręgiem wyborczym jest gmina, w związku z tym w Wielkopolsce funkcjonuje 226 okręgów wyborczych. Uwaga – jeśli rolnik posiada np. grunty w trzech gminach, to będzie uprawniony do głosowania w każdej z nich. Ten fakt ma pewien wpływ na frekwencję wyborczą, gdyż rolnicy często nie korzystają z czynnego prawa wyborczego w gminach sąsiednich, gdzie również płacą podatek rolny.

W 200 okręgach o powierzchni użytków rolnych ponad 4 tys. ha, wybranych zostanie po 2 delegatów, zaś w 26 okręgach o powierzchni użytków rolnych do 4 tys. ha, wybrany zostanie 1 delegat. Do obsadzenia w radach powiatowych Wielkopolskiej Izby Rolniczej jest zatem 426 mandatów.

Kandydować w wyborach do izb rolniczych mogą wszyscy członkowie Izby, z tym, że mając nieruchomości w różnych gminach, kandydować można tylko w jednym, wybranym przez siebie okręgu wyborczym. Kandydowanie do izb rolniczych odbywa się według miejsca położenia nieruchomości, a nie według meldunku. Oznacza to, że nie bierzemy pod uwagę meldunku osoby, tylko ten okręg, gdzie dana osoba jest ujęta jako podatnik podatku rolnego. W jednej gminie można więc mieć zameldowanie, a w innej gminie posiadać grunty rolne i tam właśnie być ujętym w spisie uprawnionych. Jeżeli dany kandydat posiada grunty w kilku gminach, to sam decyduje, gdzie będzie się ubiegał o mandat członka Rady Powiatowej.

Wszelkie informacje na temat organizacji wyborów dostępne są w Biurach Powiatowych WIR oraz na stronie internetowej www.wir.org.pl pod zakładką „Wybory do izb”.

Opracowanie: Grzegorz Wysocki